

1275 K 30 h ziskem nepřiměřeným, nenáleží snaha po docílení zisku, jakož i otázka, zda zisku opravdu docíleno bylo, a konečně i výše zisku k pojmovým znakům řetězového obchodu ani pletich. Zmateční stížnost Gustavat M-a namítá s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. dále, že jednání stěžovatelovo, který uhlí neprodal pokoutně nebo lidem podezřelým, nýbrž velkoobchodníku uhlím, neodpovídá pojmu pletich, jimiž se dle názoru stížnosti vyrozumívá něco, čeho se řádný muž štítí, co se bojí světla, co není z jakéhokoli důvodu slušno (fair). Než pojmu pletich odpovídá již každé úmyslné jednání, které hledíc k poměrům vyvolaným válkou, vybočuje z mezí řádného a solidního obchodování za účelem docílení zisku a je způsobilé, aby jím cena předmětu byla stupňována. Neobmezuje se tudíž pojem pletich nutně jen na taková jednání, která s hlediska všeobecných názorů o čestnosti a slušnosti jeví se býti zvláště povážlivými, nebo jen na jednání rázu obskurního a pokoutního. Že ale jednání stěžovatelovo vykazuje všechny shora vypočtené skutkové znaky přečinu pletich, o tom vzhledem k tomu, co zde v tom směru již řečeno bylo, pochybovati nelze.

Čís. 389.

Je-li majitel živnostenského podniku do té míry osobně vzdálen jeho vedení a provozování, že již nabytí a uvázání se v jeho provozování vykonává osobou třetí, jednati plně oprávněnou, přichází s hlediska trestní zodpovědnosti dle § 335 tr. zák. v úvahu jeho zástupce ve vedení podniku.

(Rozh. ze dne 5. března 1921, Kr II 243/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 21. května 1920, jímž byli obžalovaní sprostěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti těla dle § 335 tr. zák., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Rozsudek je především na omylu, pokud, zkoumajе otázku viny Antonína W. ve směru subjektivním, vyvrcholuje své vývody v projev přesvědčení, že tohoto obžalovaného nelze činiti zodpovědným za každý úraz. Nastavší úraz (těžké ublížení na těle nebo smrt) je ve smyslu § 335 tr. zák. pouze objektivní podmínkou trestnosti (dle tohoto §u na rozdíl od § 431 z. tr.) skutkové podstaty, která založena je již kulposním jednáním nebo opomenutím ohrožujícím lidský život nebo tělesnou bezpečnost lidí. Správně měl si tedy rozsudek položit a rozřešit otázku, je-li obžalovaný Antonín W. zodpověden za to, že v podzemní místnosti přádelny byly poměry, ohrožující lidský život nebo tělesnou bezpečnost lidí, to jest, přivodil-li poměry ty svým jednáním nebo opomenutím, pokud se týče, opomenul-li vady takové napravit. Obžaloba spatřovala vinu Antonína W. v tom, že jako majitel přádelny nepostaral se o to, by podzemní

místnost přádelny, kde jsou umístěny transmise, byla jak co do osvětlení, tak co do přístupu k transmisím opatřena způsobem, zabezpečujícím bezpečné konání práce v této místnosti, pak, že se nepostaral o schopné správce závodu a konečně, že se nepostaral o náležité poučení dělnictva v přádelně pracujících, obzvláště Františka Š. ohledně šetření bezpečnostních zařízení. Rozsudek shledává po stránce objektivní, že podzemní transmisní místnost se zřetelem na nedostatečné osvětlení, neschůdnost přístupu ke kolu od trhače hadrů a nízký strop a po léta užívaný, nikterak nechráněný přechod přes hlavní hnací řemen neodpovídala předpisům živnostenského řádu a že smrt V-ové nastala následkem nedostatečného a předpisům neodpovídajícího zařízení podzemní místnosti transmisní, takže je tu příčinná souvislost mezi opomenutím osob, za dodržení těchto předpisů zodpovědných, a nastavším úrazem. Proč nedostatečné osvětlení, neschůdnost přístupu ke kolu od trhače hadrů a nízký strop ohrožovaly tělesnou bezpečnost lidí a přičily se předpisům živnostenského řádu, proč zejména byly příčinnými pro smrt V-ové, rozsudek nepraví. Jisto je však a dokázáno jednak úrazem, jednak spisy okresního hejtmanství jakožto úřadu živnostenského, že po léta užívaný, nijak nechráněný přechod přes hlavní hnací řemen ohrožoval život a tělesnou bezpečnost lidí v transmisní místnosti pracujících, a mimo to se přičil všeobecné zásadě, vyslovené v § 74 živnostenského řádu, a nařízení min. obchodu ze dne 23. listopadu 1905 čís. 176 ř. z., konečně též speciálnímu příkazu, udělenému na podkladě tohoto § živnostenským úřadem po dvakráte předchůdci Antonína W-a v držení přádelny a jednou správě statku Antonína W-a samého. Dle tohoto ministerského nařízení a úředních příkazů měly býti přístupné části obíhajících řemenů zakryty nebo zapaženy, což se dle zjištění rozsudku co do žlabem probíhajícího řemene od hlavního kola nestalo. Co pak se týče otázky po zodpovědnosti toho kterého z obžalovaných za toto ohrožení života a zdraví lidského a zanedbání předepsané péče, dlužno uvážit toto: § 335 z. tr. činí při usmrcení nebo těžkém ublížení na těle zodpovědným za kauzální pro ně kulposní čin nebo opomenutí toho, kdo mimo jiné podle zvlášť vyhlášených předpisů mohl seznati, že z jeho jednání neb opomenutí může vzejíti nebo se zvýšiti nebezpečí pro tělesnou bezpečnost nebo život lidí. Takový zvlášť vyhlášený předpis je obsažen v § 74 živnostenského řádu (pro dobu kritickou v doslovu zákona ze dne 21. dubna 1913 čís. 74 ř. z.), jenž stanoví, že majitel živnosti je povinen svým nákladem učiniti všechna zdravotní opatření a zříditi a udržovati všechna jinaká zařízení, zvláště při pracovních místnostech, strojích a pracovním náčiní, kterých při provozování jeho živnosti vzhledem k její povaze nebo způsobu provozovací místnosti je třeba na ochranu života a zdraví pomocných pracovníků. Proto má majitel živnosti o to pečovati, by stroje, zařízení závodní a jejich části tak byly ohrazeny nebo takovými ochrannými úpravami opatřeny, by dělníci, konajíce obezřele svou práci, nemohli snadně býti ohroženi. Rovněž poukázati je tu k předpisům svrchu zmíněného ministerského nařízení. Předpisy živnostenského řádu, pokud se týče na jejich základě vydaná konkrétní bezpečnostní nařízení ministerstva neb úřadu živnostenského neznamenají arci maxima požadavků, týkajících se bezpečnostních opatření, ovšem ale jejich minimum, tak totiž, že, nebyla-li ani ona zachována, a bylo-li opomenutí to kauzálním pro úraz, nastává v první řadě zodpovědnost majitele podniku z onoho důvodu. Dle

toho nevadilo by zásadně zodpovědnosti obžalovaného Antonína W-a v případě, o nějž jde, že nebyly příkazy, týkající se zahrazení kanálku, uděleny jemu osobně. Povinnost jeho, postaratí se o bezpečnostní opatření v podzemní místnosti transmisní plynula zásadně již z náležitě vyhlášeného předpisu § 74 živnostenského řádu a vznikla pro obžalovaného W-a tím okamžikem, kdy se stal majitelem živnostenského podniku. Tu dlužno však přihlédnouti k obraně obžalovaného Antonína W-a, dle níž on podniku nabytí svými úředníky, správou svých statků, a sám podniku ani nepřijímal, ani provozování jeho osobně nevedl. O prvních dvou z těchto okolností rozsudek se nevyslovuje i nelze již proto soudu zrušovacímu dojíti k rozhodnutí ve věci samé, poněvadž šlo by tu po případě o okolnosti právně závažné. § 335 tr. zák. předpokládá totiž na straně toho, kdo dopustil se činu neb opomenutí rázu tam uvedeného, zásadně osobní seznatelnost nebezpečnosti jeho pro integritu lidského zdraví a života, jež arci v případech neuposlechnutí zvlášť vyhlášených předpisů, ochraně této integrity sloužících, nemůže již býti popírána, poněvadž právě tyto předpisy svou existencí a závažností sprostředkují zodpovědné osobě vědomí, čeho třeba minimálně na odvrácenou nebezpečí; z druhé strany však § 74 živnostenského řádu o sobě nezakládá zodpovědnosti trestní před soudem za nezachování jeho předpisů. Proto dlužno připustiti, že, je-li majitel živnostenského podniku osobně do té míry vzdálen vedení a provozování jeho, že již nabytí a uvázání se v jeho provozování vykonává osobou třetí, přichází i s hlediska trestní zodpovědnosti podle § 335 tr. zák. v počet nikoli on, nýbrž ona osoba, jež vskutku majitele po stránce a možnosti osobní seznatelnosti nebezpečí, pokud se týče povinnosti ku splnění příkazů živnostenského řádu a živnostenských úřadů úplně zastupovala, — předpokládajíc arci, že bylo též vůlí majitele podniku, zříditi si takového zástupce a že majitel podniku vůli tuto projevil, uloživ osobě té a zmocniv ji, by za něho vykonávala práva a plnila povinnosti majitelovy, a dav jí též přiměřenou plnou moc i prostředky, by vskutku mohla vyhovovati zákonným nebo úředním příkazům rázu shora uvedeného. Byli-li nadlesní R., pokud se týče lesní K. a přadlák Š. v tomto smyslu zástupci obžalovaného W-a, jaký byl rozsah jejich povinností a práv oproti obžalovanému W-ovi, i na venek, jaké základní příkazy a plné moci jim byly uděleny, byla-li speciálně také Š-ovi dána možnost, postaratí se o nápravu zařízení, bezpečnost lidskou ohrožujících, přijal-li K. a Š. tyto příkazy a byli-li si vědomí práv a povinností, jim z nich plynoucích — to vše rozsudek ponechává nezjištěným a to je další vada, pro kterou již s hlediska § 288 čís. 3 tr. ř. musilo dojíti k výroku zrušovacímu. Bude tedy na soudě nalézacím, aby dospěl na podkladě příslušných šetření k výslovnému zjištění ve směrech naznačených.

Čís. 390.

Navrácení v předešlý stav jest přípustno i tehdy, byla-li zmeškána lhůta ku provedení opravného prostředku.

V tom, že obhájcův úředník přišel na poštu s opravným prostředkem poslední den lhůty v čase, kdy se zásilky již nepřijímaly, nelze spatřovati překážku ve smyslu § 364 tr. ř.

(Rozh. ze dne 8. března 1921, Kr I 200/21.)